

urnem trpljenju zatisnil oči k večnemu počitku. Žalujejo rodbini naše iskreno sožalje!

Črenšovci. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je priredila v »Našem domu« mladina iz Lipe lepo igro »Krivoprisežnik«.

Črenšovci. Žalostno so zvonili naši zvonovi v četrtek in petek preteklega tedna. Zvonili so mrtvaško pesem svojemu dobremu znancu in dolgoletnemu prijatelju Lovrencu Golinar, ki nas je zapustil v 69. letu svoje starosti. Pokojni je bil zvonar in mežnar 27 let. Od ust do ust je šlo »Lovrenc so umrli« in vsi smo postali žalostni. Rajni je svojo službo zelo dobro opravljal in je bil pri vseh ljudeh priljubljen. Vsi so ga poznali le pod imenom Lovrenc. Otrok pokojni ni imel, vzgajal pa je druge osirotele otroke, med drugimi tudi svojega naslednika mežnarja Erčija. Bog mu bo obilno poplačal vso njegovo skrb, ki jo je v teh 27 letih imel pri cerkvenih opravilih. Naj v miru počiva;

Murska Sobota. Praznik Marije Pomočnice smo zelo slovesno obhajali. Sv. mašo je imel arhidijakon iz Konjic g. Tovornik, slavnostno pridigo pa črenšovski župnik g. Zadravec, ki

nas je v krasnem govoru ogrel za čiščenje Matere božje. Ljudi je bilo zelo veliko.

Murska Sobota. Kmalu po odhodu knezoškofa dr. Tomažiča je obiskal našo občino tudi evangeličanski škof dr. Popp. Pozdravili so ga: narodni poslanec g. Benko, sreski načelnik g. Lipovšek ter g. Hartner, župan kot zastopnik občine.

Murska Sobota. Sprejem v dijaški dom Martinišče. V dijaški dom Martinišče se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo katerega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murski Soboti, ne glede na to, kakšen poklic si bodo izbrali po dovršenih študijah. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo po navodilih sv. Ivana Boska in pomoč v učenju. Goji se tudi petje, pouk violine in tamburanje. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, gledališče, igrišče in kopel. Hrana je zadostna in tečna. Ker je mesečna oskrbovalnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih slojev. Kdor hoče prositi za sprejem, naj se prikladi čimprej pismeno ali osebno pri: Vodstvu Martinišča v Murski Soboti.

DRUŠTVENE VESTI

Avstrijski katolicizem v borbi proti zenačenju.

Odkar je Avstrija postala avtoritarna država (diktatorsko vladana država), se je položaj katoličanov poslabšal. Ukinitvev krščansko-socialne stranke, ki je bila največja zaslomba katolicizma v javnosti, je za avstrijske katoličane ne sicer tako hud udarec ko prenehanje centra (politične organizacije katoličanov) za katoličane v Nemčiji, pa vendar jako težak udarec. »Domovinska fronta«, ki je edina politična organizacija, katera je v Avstriji dovoljena, stremi za zenačenjem vseh političnih sil, struj in stremljenj v državi. V

svojem bistvu ni to nič drugega ko politični fašizem, ki je po različnih državah različno pobarvan. Nosilec ideje avstrijskega fašizma je Heimwehr, ki dobiva v vladi vedno večji vpliv. Fašistično navdahnjene določbe v novi avstrijski ustavi so heimwehrovsko delo. Kar je pa še bolj opasno za katoličane, je poskus, ki je svojski vsakemu fašizmu, da se izvrši zenačenje ne samo na političnem, marveč tudi na kulturnem (prosvetnem) polju. In vprav to je tista točka, kjer avtoritarna država najbolj ogroža interes katolicizma in kjer se katoliška cerkev ne more vdati. In dvignil se je odpor katoličanov tudi že v Avstriji. Gornjeavstrijska Katoliška akcija je v posebni okrožnici opozorila katoličane na nevarnost, ki jim preti od splošnega zenačilnega stremljenja činiteljev, ki imajo danes oblast v rokah. To stremljenje je že rodilo »nastrankarska združenja«, ki zahtevajo,

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t. dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in topografske črtice kot tudi pridige t. dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

da posebne katoliške organizacije prenehajo ter se pretopijo v »splošne, nastrankarske, ljudske in domovinske«. To naj bi veljalo za vsa področja: za stanovsko organizacijo delavcev in kmetov, za učiteljska društva, osobito pa za prosvetne in mladinske organizacije. Kot krivce obsoja ta okrožnica Heinwehrovce, ki jim je vzor fašistično izenoljena država, ki jo je papež obsodil v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«. Gornjeavstrijska Katoliška akcija kliče spričo dnevnoro rastoče nevarnosti katoličane k pozornosti in odločnemu uveljavljanju svojega vpliva. Na vplivna mesta morajo priti pravi katoliški močje v večji meri nego doslej. Na vseh področjih morajo ostati katoliška društva s svojim lastnim ustrojem, z lastnim delokrogom in lastno dejavnostjo. Le tako bo zavarovan interes katolicizma v avtoritarni državi.

Divji Indijanci v Braziliji.

Brazilija je v Južni Ameriki najbolj razsežna država, saj je skoro 30krat tolika nego Francija. V Braziliji prebiva komaj 30 milijonov ljudi, dasiravno bi imelo dovolj prostora 200 do 300 milijonov. Pretežni del Brazilije pokriva pragozd, ki se je doslej prodiranju civilizacije trdovratno ustavljal. Posebno

plačalo založništvo takoj v reklamni obljubljeni nagradi, je napravilo kljub temu ogromen dobiček.

Votline kot zatočišča napram plinskim napadom.

Nedaleč od Londona v grofiji Kent pri Chislehurstu so podzemeljske votline, ki se raztezajo 30 km na dolgo. Angleški strokovnjaki pri vojnem ministrstvu so izjavili, da so te jame povsem varna zatočišča, če bi prišlo do napada s strupenimi plini. Med svetovno vojno so uporabljali te votline za skladišča za razstrelilne snovi. Jame so visoke 30 m in imajo po njih prostora 100 tisoč ljudi. Preosnova

bili uničeni v grabi, treba je bilo poskrbeti za lastno varnost.

Iz zvonika Marijinega svetišča je odmeval po okolici plat zvona. Nekdo je trobil na vso moč na umik! Zmagovalci so se ozrli okrog in groza — — — Od njih zavzete postojanke so bile obkoljene od sovražne konjice. Trudi Kruci pešci so gomazeli od vseh strani in se uvrščali v bojne vrste. Sovražnik je prejel od nekdaj pomoč in znatna ojačenja. Kaj sedaj? Trenutki zavesti zmage so bili tako kratki!

Miklavčani so zašli prostovoljno v past. Da bi se prebilo neznačajno krdelo zmagovalcev skozi strnjene sovražne vrste konjištva in pehote, je bilo izključeno. Poveljnik z Jeruzalema jim ni mogel priskočiti na pomoč. Z izpadom nad topove je bila posadka v taboru oslabiljena le na nekaj starcev in žensk! Deljena obrambna sila bo sedaj v pogubo Jeruzalemu in tako naglo zavzetim artilerijskim postojankam!

Plat zvona je prenehal — — — Trobentač je odstavil trombo — — — Kamorkoli si se ozrl, povsod je prežala na prenagljene tabornike neizbežna smrt od sovražne roke.

Bračičev Gašper, ki se je bil lotil zavzetja kano-

nov na lastno pest, tudi v tem obupnem položaju ni odrekel. Vpil je kot na sodni dan: »Primate za lopate in krampe! Prižgite plamenice! Obdajmo se z nasipil Zivega ne bodo dobili niti enega!«

Baklje so zasvetile po okolici tudi z Jeruzalema. Kupi slame so vzplameli na več mestih, zvonili so, streli iz pušk so se oglasili iz tabora. Nočno bojišče je bilo dovolj razsvetljeno. S kakimi prekanami in presenečenji Kruci niso mogli računati. Napada na hribe se niso mogli lotiti na konjih. Ako se spustijo peš nad kmete, bo prišlo do najljutejše borbe na življenje in smrt. Seljaki se bodo bojevali do zadnjega mladeniča in bogznaj, kdo bi zmaga! Ali oni, ki napada od spodaj navzgor, ali morda branilec na utrjenem griču?

Taki in enaki pomisleki so begali po glavah krucskih kolovodij, ko je pritisnila na zemljo precej mesečna zimska noč. Vsi so bili edini, da jim zlodejeva kmečka golazen itak ne more pobegniti. Kedaj se je polastijo in jo pobijejo do zadnjega otročička, je končno vseeno. Noč ima svojo moč! Zakaj povečavati že itak tolikanj nepredvidene občutne izgube!

Kruci so zakurili po grabah stražne ognje. Njih

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opominom«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

v območju veletoka Amaconas naletimo na pragozd, ki je prepleten z ovijalkami, posut z bodečimi palmami, poln malaričnih močvar ter rek, po katerih se podijo krokodili ter vodne kače. Tamkaj je prava domovina še danes divjih Indijancev, ki niso prišli v dotiko z evropsko kulturo. Brazilijanske divje Indijance cenijo na 20—30.000. Pretežna večina živi v majhnih plemenih, ki se kretajo po pragozdu iz kraja v kraj kot lovci ter ribiči ter se ogibljejo vsakega srečanja z belokožcem. O načinu življenja teh divjakov je znano bore malo.

»Blagoslov« civilizacije.

Brazilijanska vlada si prizadeva, da bi spreobrnila divja indijanska plemena h kulturi. Med kulturonošci stoji v ospredju general Rondon. Njemu je kot doslej edinemu belokožcu uspelo, da ni samo stopil v dotiko z divjaki, ampak jih je celo nekaj stalno naselil. Stalna naselitev je pokazala na Indijancih usodepolne posledice, ker so dstopni za evropske bolezni: črne kože ter difterijo ali davico. Tudi jetika jih zelo pobira radi brezmejnega uživanja alkohola. Na drugi strani se pa zopet na divjino ter na popolno prostost navajeni divjaki ne morejo oprijeti novega načina življenja, katerega tirja stalno naseljenje. Vlada jim daje na razpolago življenjske potrebščine ter stano-

vanja, kar povzroča brezmejno lenobo ter brezbržnost.

Glave kot obeski.

Od divjih Indijancev so nekatera plemena znana, da so udana ljudstvu. Kot lovci na človeške glave uživajo žalosten sloves Indijanci plemena Mundio ob izviru reke Amaconas. Pri njih obstoja še strašna razvada, da na čuden način pripravijo glave ubitih sovražnikov in jih nosijo kot okraske okrog vratu. Iz glav potegnejo kosti, glava se skrči na velikost jabolke, a vendar ostane izraz obraza neizpremenjen. Po mestih Brazilije je lahko kupiti te grozne divjakom iztrgane svetinje. Prosluli ljudožrci so Burgi na jugu Brazilije, a so jih danes po večini že iztrebili. Samo mali del teh divjakov živi na omenjenem prostoru ali rezervaciji, katere ne sme prestopiti nobeden belokožec.

Tetovirane deklice.

Tetoviranje je pri brazilijanskih Indijancih splošno v navadi. Telesa moških ter žensk so kar posuta z umetniško izpeljanimi risbami, ki so pri vsakem plemenu drugačne. Tetoviranje je opravilo starih žensk. Poslužujejo se strupenih rastlinskih sokov, katerih pa nikomur ne izdajo. Stara indijanska

postava zabičava, da se ne sme omožiti nobena deklica, dokler ni tetovirana.

Dasiravno so divji Indijanci na kolikor mogoče nizki kulturni stopnji, vendar se lahko ponašajo z raznimi ročnimi spretnostmi. Občudovanje zasluži njihovi izdelki iz ila in tkanine, katere izgotavljajo iz drevesne kože, da zglejajo kakor naše sukno. Iz ptičjega perja izdelujejo umetniške odeje in lepoticija za glavo. Posebno zanimivo je njihovo orožje. Poslužujejo se mojstrsko loka ter puščice. Streljajo največje ribe pod vodo in zadenejo v letu najmanjšo ptico. Iz posebnih cevi izpuhavajo zastrupljene puščice. Najti je pri njih tudi godala. Najljubši instrument je divjemu Indijancu flauta, na katero piska skozi nos. Kadar plešejo, udarjajo godci na bambusov les.

Šteti dnevi.

Dnevi teh priprostitih ter na vsak način življenja zmožnih brazilijanskih Indijancev so šteti. Radi neprestano prodirajoče civilizacije se umikajo vedno globlje v pragozdove, a ne bo jim prizanešeno. Ni daleč več čas, ko bo mogoče videti zadnje divje Indijance iz Brazilije samo še po muzejih. Tudi južno-ameriške Indijance bo doletela v najkrajšem času žalostna usoda njihovih severnih bratov.

Dravograd. V nedeljo dne 3. junija, se je pod 1522 m visokem Košenjaku v prijazni vasi Sv. Lovrenc poročil z gđ. Maro Fleisovo tuk. upravitelj pošte g. Kert Joško. Kot pričča sta bila upravnika gozdne uprave g. Ot. Verdnik in g. šolski upravitelj Fleis Fric, nevestin brat. Poleg teh je bilo pri poroki več uglednih oseb našega trga in tudi iz inozemstva. G. župnik je imel v cerkvi ganljiv govor. Mlademu paru iskreno čestitamo in želimo, da bi ostal v našem kraju srečen in zadovoljen!

Kotlje. Dne 8. t. m. opoldne je pogorelo gospodarsko poslopje Jakoba Merkač, po domače Matevža v Kotljah. Zažgali so menda otroci. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bilo komaj mogoče rešiti živino, zgoreli pa so vsi stroji in razno gospodarsko orodje. Hvala gre domačemu gasilskemu društvu, da je bilo tako hitro s svojo brizgalno na licu požara in se je tako posrečilo ubraniti v bližini stoječa, s kvaljami krita župnijska poslopja. Ako bi zajel ogenj ta, bi bila v nevarnosti cela vas. Poslopje je bilo še novo in znaša škoda okoli 50.000 Din.

Remšnik. Naša razsežna občina je združena po novem občinskem zakonu s Kaplo in Breznem. Zato je seveda primerno, da pride tudi

obnašanje je kazalo, da bodo piskali krvavo polko šele pri dnevni svetlobi. Kljub dejstvu, da se ni lotil sovražnik nobenih napadalnih priprav, tabora Miklavčanov nista mirovala. V Jeruzalemu so zvonili celo noč, svetili in posamič streljali. V pasti tičeči izpadniki so izginjali vedno bolj za svežimi zakopi, ki so celo v noči obetali, da bodo za Kruce še trd oreh.

Ono noč po tako lepih dveh uspehih s sodi in z zavzetjem sovražnih artilerijskih utrd so bili uverjeni junaški taborniki, da jih čaka drugi dan smrt z družinami vred!

Veržejski strelski stotnik Karol Ropoša je pregledal na konju svojo »vojsko«. Pešce je odposlal naprej na Cezanjevce. Prvemu oddelku je sledil s konjiki, da bi ne prišlo do kakih napadov iz zasede. Iz Cezanjevec jo je ubrala pehota na Žerovince in Cerovec, kjer naj počaka dobro skrita pod poveljstvom Mihajla Juriniča.

Ropoša je sklenil, da bo udaril na Kruce ob jutranjem svitu od Sv. Miklavža. Plahi in presenečeni pesjani bodo skušali uteči proti Cerovcu. Zadeli bodo

na pehoto in ta bo že opravila svoje. Stari vojniki je izdal strogo povelje: »Pobiti vse, izvzemši na videz boljše Kruce, katerim se bodo osvetili z navlečenjem na kole!«

Ropoša in njegove starešine je strašil pri vsej veri v popolno zmago čudno ter nenavadno razsvetljeni Jeruzalemski hrib. Nekateri so bili mnenja, da napadajo Kruci in se brani tabor ob svitu plamenic in grmad. Drugi so trdili, da so pri veržejskem cinanju Madžari na vrhu Jeruzalema, kjer opravljajo s premaganimi poslednji pošel z občnim pokoljem ter požigom. Pri deljenem mnenju je še pristavil stari orjak: »Naj gre za odbijanje napada ali za zmago Krucev, Veržejci bodo učinili svoje. Zmage, krvi, smrti in požigov pijani Kruc bo rajal le par ur!«

Kruci po jeruzalemskih grabah, kotanjah ter gozdčih so bili tolikanj brezskrbni, da so menili, da imajo za svojim hrbtom opravka z lastnimi ojačenji, ko se je zakadila vanje ob prvem svitu veržejske konjice. Šele slovenski bojni klici so prebrihtali dre-majočo druhal, da se je zavedla, s kom da je dobila svež opravke in to od čisto nepričakovane strani.

(Dalje sledi.)

votlin v prebivališče za ljudi bi ne bila predraga.

Svojevrsna oporoka.

Prebivalec angleškega mesta Birmingham je naložil po svoji smrti v banko 2 tisoč funtov šterlingov ter določil v oporoki naslednje: Obresti omenjenega kapitala se naj uporabijo za poravnavo računov stalnih gostov one gostilne, v katero je on v življenju najrajše zahajal. Če bi pa ta krčma kedaj propadla, naj se prenese ustanova na sosedno restavracijo. Ako bi uvedli na Angleškem alkoholno prepoved, naj pripadejo obresti Rdečemu križu.